

Persbericht

Luxemburg, 14 juli 2020

Herstelfinanciering in het kader van REACT-EU: spanning tussen snelle steun en kosteneffectiviteit, aldus controleurs

Het voorstel inzake REACT-EU van de Europese Commissie om de cohesiemiddelen voor EU-landen aan te vullen met 58 miljard EUR in de cruciale eerste jaren van het herstel na COVID-19 heeft tot doel investeringen te mobiliseren en financiële steun te frontloaden. In een nieuw advies dat vandaag is gepubliceerd, wijst de Europese Rekenkamer (ERK) op de spanning tussen het doel van het voorstel om de extra middelen zo snel mogelijk te verstrekken en het doel om deze middelen beschikbaar te stellen waar deze het meest nodig zijn en het meeste effect zullen sorteren. De controleurs waarschuwen ook dat de crisisresponsmechanismen die de Commissie voorstelt voor de volgende zevenjarenbegroting geen bepalingen bevatten die bevorderlijk zijn voor een goed financieel beheer van de EU-middelen.

De EU heeft een pakket van 750 miljard EUR voorgesteld, "Next Generation EU" genoemd, om de lidstaten te ondersteunen bij hun inspanningen om de sociaal-economische impact van de pandemie tot een minimum te beperken en weer koers te zetten naar duurzame groei. Het pakket omvat de herstelbijstand voor cohesie en de regio's van Europa (REACT-EU), als onderdeel van de begrotingsperiode 2014-2020, die de basis moet leggen voor het herstel van de EU in 2020-2022. Daarnaast heeft de Commissie nieuwe regels voorgesteld voor de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) in de begrotingsperiode 2021-2027, die tot doel hebben in mechanismen te voorzien die snel in werking kunnen worden gesteld in geval van verdere schokken in de komende jaren. De controleurs hebben beide voorstellen beoordeeld.

"Na de uitbraak van COVID-19 heeft de Commissie actie ondernomen op een aantal gebieden, onder meer door snel extra middelen te mobiliseren en nieuwe financieringsregels voor te

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het advies van de Europese Rekenkamer. Het volledige advies is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

stellen”, aldus Iliana Ivanova, het voor het advies verantwoordelijke lid van de ERK. “Deze maatregelen zijn welkom, maar moeten goed worden gecoördineerd op EU- en nationaal niveau om doeltreffend te zijn.”

De controleurs zijn ingenomen met het voorstel van de Commissie om de REACT-EU-financiering te verstrekken in het kader van bestaande structuren voor ESI-fondsen in de lidstaten, dat volgens hen “een verstandig en pragmatisch idee” is. Het voorstel biedt de lidstaten echter de vrijheid om te bepalen hoe de extra middelen worden gebruikt en bevat geen nadere gegevens over de manier waarop deze middelen zullen worden gecoördineerd met andere EU-instrumenten en nationale regelingen. Hierdoor ontstaat het risico op versnippering of duplicatie van de EU-steun. Bovendien zouden de lidstaten de extra middelen tegen 2022 moeten vastleggen (d.w.z. voor specifieke doeleinden bestemmen), wat extra druk zal leggen op hun vermogen om deze middelen correct en naar behoren te besteden, wat op zijn beurt zal leiden tot een risico op overhaaste uitgaven waarbij absorptie voorrang krijgt op kosteneffectiviteit (“use it or lose it”) en een hoger risico op onregelmatigheden en fraude. Dit risico geldt met name voor de lidstaten die waarschijnlijk het hardst zullen worden getroffen door de pandemie en lagere absorptiepercentages hebben. Tot slot benadrukken de controleurs dat de nieuwe methode voor de toewijzing van middelen aan de lidstaten vertekende resultaten kan opleveren door het gebruik van te laag geschatte werkloosheidscijfers.

De voorgestelde wijzigingen van de gemeenschappelijke bepalingen voor het gebruik van de ESI-fondsen in de periode 2021-2027 zijn bedoeld om de EU in staat te stellen beter te reageren op uitzonderlijke en buitengewone omstandigheden. Deze zouden van toepassing zijn op elke situatie die door de Raad wordt erkend als een crisis en zouden de Commissie tijdelijk in staat stellen om sneller te reageren door gebruik te maken van “uitvoeringsbesluiten”. In het voorstel van de Commissie wordt echter niet gespecificeerd wanneer haar tijdelijke machtiging zou aflopen, en wordt geen melding gemaakt van een aantal aspecten die bevorderlijk zijn voor een goed financieel beheer, zoals het beperken van het risico op een “buitenkans-effect” (het financieren van projecten die hoe dan ook zouden zijn voltooid) dat gepaard gaat met de goedkeuring van projecten met terugwerkende kracht. Bijgevolg zal de Commissie mogelijk aanvullende regels met betrekking tot crisissituaties moeten toevoegen wanneer deze zich voordoen. Positief is dat het voorstel voorziet in verbeterde bepalingen voor het traceren van noodfinanciering, wat een eerste stap is in de richting van meer transparantie.

Noot voor de redactie

Voor de periode 2020-2022 stelt de Commissie een bijkomend bedrag van 58 272 800 000 EUR voor, in lopende prijzen.

Advies nr. 4/2020 van de ERK over de voorgestelde REACT-EU-verordening en de verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen voor de ESI-fondsen is momenteel in het Engels beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu); andere talen volgen binnenkort. Het Europees Parlement en de Raad hebben om een advies over elk voorstel verzocht, overeenkomstig het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Om snel te kunnen reageren, heeft de ERK deze adviezen als één enkel document gepubliceerd.

De ERK draagt bij tot het verbeteren van de financiële governance van de EU door adviezen te publiceren over voorstellen voor nieuwe of gewijzigde wetgeving met financiële impact. De adviezen worden door de wetgevende autoriteiten — het Europees Parlement en de Raad — gebruikt bij hun werk. In 2019 hebben de controleurs "[Opmerkingen in het kort](#)" gepubliceerd over de voorstellen van de Commissie van 2018 voor het volgende MFK. In april 2020 hebben zij een [advies](#) uitgebracht over het voorstel voor uitzonderlijke flexibiliteit bij het gebruik van de ESI-fondsen voor de COVID-19-crisis, dat binnenkort zal worden gevolgd door andere adviezen met betrekking tot COVID-19. [Hier](#) kunt u informatie vinden over de maatregelen die de ERK heeft genomen naar aanleiding van de COVID-19-pandemie.

Perscontact voor dit advies:

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 55 22 24